

Sølvskjeia frå Gryllefjord.

Under utgravningen for grunnmur til et vaaningshus 1926 fant en mann i Gryllefjord ei sølvskjei liggende på en stein 1 meter neri jorda. Ved sida av steinen lå der hensemldret vedlager.

Skjeia, hvor bladet var ganske rund 55 m.m., skaftet 60 m.m., med øverst en krone 15 m.m. hadde inne i bladet et forgyldt band med en M i feltet under skaftet. Seinere er der slått i dette band, på venstre sia H og på høgre sia V.

For å få vite skjeias alder sendtes den inn til Norsk folkemuseum Oslo, som anfører: «Bystemplet forteller at den er laget i Lübeck, mesterstemplet er ukjent. Den må være laget engang i 1500 årene».

Hvorfor er den blit gjemt på steinen? I 1500 årene besøkte russerne på sine røvertog Senja og Bjarkøy, såleis 1420 og 1444.

En tør gjette på at under et sådant røvertog har eieren av skeia flykta og da gjemt skjeia på steinen med ei grastorv til dekke. Eieren kan ikke være kommet tilbake, dette synes de bortsmuldrede vedlagre å tyde på eller han er død uten å ha meddelt sine nærmeste hvor han hadde gjemt skjeia.

Hva kan det innslåtte merke H. V. tyde på? Er det kong Håkon V.

Om kong Haakon 5 er anført: Kong Haakon 5 døde i 1319 Kong Haakon søkte å hjelpe finnene i det nordlige Norge. I en forordning av 1313, om finnene i Haaloga-land, nemnes det, hvordan de på flere måter forurettedes. Kongen påla såvel sine embedsmenn såvelsom erkebisen å handle skånsomt med finner. De skulle ikke med vrang ord avpresse dem og ikke øve vold og trykk mot dem, hvis de ikke ville utsette seg for å idømmes streng straff. Kongen lovde ennvidere de finner, som mottaker kristendommen, visse lettelser i 20 år. Kongen gav lover siktende til å opphjelpe finnernes fortrykte kår.

En kan gjette på at skjeias eier har vært finn som for sin hengivenhet for denne folkekjære konge har fåt kongens namn innstempla i skjeia.

At Gryllefjord har vært bebygget i den tid russerne plyndra Senja og Bjarkøy framgaar ved skifte etter junker Hans Sigurdson som døde ugift 1476. Han var en stor jordegodseier som blant anna var eier av følgende steder i Berg i Senja: Berg med tiliggende øyer Ørja, Holmenvær, Kjerringvik, Teistevik, Mefjord, Trelen og Hopen samt Ballesvik. Dessuten all landslott i Torskenfjord, Gryllefjord, og Øyfjord.

Sølvskjeia som no eies av underskrevne, har interesse av å høre andres meininger om dens historie.

B. Ladnes.